

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
1.95 - odb. do domu
1.50 - odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Niedziela 24 stycznia 1937 r.

Nr. 24

Papież umierający

Wczoraj dwukrotnie tracił przytomność

Jedno z ostatnich zdjęć Ojca św. Piusa XI podczas pracy w gabinecie w pałacu Watykańskim.

LONDYN. Reuter donosi z Watyku: Wobec poważnego obrotu, jaki przybiera choroba Papieża, wyrażano wczoraj w kołach watykańskich obawę, że może nastąpić gangrena. Na ogół stan Papieża uważany jest za groźny.

LONDYN. Reuter donosi z Watyku: Papież tracił wczoraj dwukrotnie przytomność.

Ojciec św. spędził wczoraj znowu niespokojną noc, gdyż dotkliwie bóle w nodze nie pozwalały mu zasnąć. Dopiero nad ranem Papież usnął na parę godzin.

Profesor Milani przebywał w Watykanie niemal do południa, co wzbudziło podejrzenie o pogorszeniu stanu zdrowia Papieża. Jednakże alarmujące pogłoski nie znalazły potwierdzenia. Rano Papież wstał z łóżka, przyjął kardynała Pacelli i odbył z nim codzienną rozmowę.

Po południu Papież przez dłuższy czas siedział w fotelu, ustawionym obok łóżka.

Miliard na obronę narodową

Doniosłe uchwały Rady Ministrów

W dniu 21 stycznia roku b. po południu odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów.

W pierwszym rzędzie Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy o dotacji na rzecz Funduszu Obrony Narodowej, przewidującej przekazywanie w ciągu lat 1937-1940 dotacji Skarbu Państwa do łącznej wysokości 1 miliarda złotych, oraz projekt ustawy o inwestycjach z funduszy państwo-

wych na rok 1937 w wysokości 264 milionów złotych.

Nadto przyjęty został projekt ustawy przewidującej możliwość podniesienia emisji biletów skarbowych o kwotę 150 milionów złotych.

W dalszym ciągu przyjęła Rada Ministrów projekt ustawy o zmianie ustrojów sądów powszechnych i postępowaniu karnym. Projekt ten przewiduje m. in. zniesienie sądów przysięgłych i instytucji sędziów pokoju oraz uproszczenia proceduralne.

Następnie Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie więziennictwa. Projekt tej ustawy spowodowany

został koniecznością dostosowania organizacji więziennictwa do postanowień kodeksu karnego z 1932 r.

Dotacja na F. O. N. pokryta będzie przede wszystkim z wpływów z kredytu uzyskanego ostatnio we Francji.

Narada na Zamku

P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu wczorajszym p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego oraz wicepremiera inż. Eug. Kwiatkowskiego, którzy informowali P. Prezydenta R. P. o bieżących pracach Rządu.

Parlament japoński przeciw armii

Burzliwe demonstracje antyrządowe

TOKIO. — Na wczorajszym posiedzeniu Izby Parów przemówienia premiera Hiroty i ministra Finansów Baby zostały przyjęte lodowatym milczeniem.

W Izbie niższej mowy ministerialne przerywali okrzy-

kami przedstawiciele wszystkich stronnictw. Najgwałtowniej atakowano ministra Finansów Baby.

Gdy prem. Hirota wszedł na trybunę, celem udzielenia odpowiedzi na jedną z interpelacji, ciągle przerywania nie

pozwoliły mu na zabranie głosu. Ostatecznie premier wzburzony opuścił trybunę.

Po zakończeniu rady gabinetowej cesarz przyjął na audiencji prem. Hirotę. W kuluarach parlamentu rozszły się pogłoski, że premier domagał się rozwiązania Izby.

Po wyjściu z pałacu premier Hirota oświadczył prasie: „Sejma Izby jest odroczona do 25 b.m. W ciągu 3 dni rząd będzie się starał o kompromis z partiami politycznymi. Prawdopodobnie cesarz podpisze dekret o rozwiązaniu Izby, gdyby rokowania nie dały wyniku”.

W kołach wojskowych, które spodziewały się natychmiastowego rozwiązania Izby ujawnia się nastrój nerwowy. Minister Wojny gen. Terauchi ogłosił następujący komunikat:

„Byłem żywo poruszony ożrotem, jaki przybrała dyskusja w parlamencie. Decyzję nieodwołalną powziąłem, ale nie mogę jeszcze teraz jej zakomunikować.

Bezstronni obserwatorzy stwierdzają, że jeżeli Izba przystąpi do obrad budżetowych, nastąpi nowa burza i załamanie między armią a parlamentem jeszcze zaostreży się, gdyż Izba wypowie się przeciw nowym kredytom na armię”.

Rozhukane fale rzek

sieją spustoszenie w Ameryce

NOWY JORK. Wody rzeki Ohio wezbrały wskutek śnieży i ulewnych deszczów, podnosząc się w niektórych miejscach o 18 m. ponad poziom normalny.

Powódź wywołana przez wezbranie rzeki Ohio, dochodzi do rozmiarów od 1913 r. nienotowanych.

Przez liczne miejscowości stanów Pensylwania, Wirgi-

nia zachodnia, Ohio, Maryland, Kentucky, Indiana, Illinois, Tennessee, Arkansas i Missouri płyną rozhukane fale rzek. Tysiące rodzin musiało opuścić swoje siedziby.

Powódź zagraża miastu Port mouth, liczącemu 40.000 ludności. Poczyniono przygotowania do ewakuacji ludności tego miasta.

Doniosła deklaracja Hitlera

w sprawie nietykalności terytorium Belgii

BRUKSELA. — W kołach dyplomatycznych belgijskich panuje wielka wstrząsliwość na temat zapowiedzianej deklaracji kanclerza Hitlera o zagwarantowaniu nietykalności terytorium Belgii przez Niemcy.

Rząd belgijski nie jest dotychczas urzędowo powiadomiony o tej deklaracji i zaj-

mie stanowisko dopiero post factum.

Nie ulega wątpliwości, że część opinii belgijskiej przyjąłaby takie oświadczenie niemieckie z zadowoleniem, a nawet upatrywałaby w nim usprawiedliwienia słuszności polityki zainaugurowanej w przemówieniu króla Leopolda III w dn. 14 października 1936 r.

Rocznica Powstania Styczniowego

Wczoraj wieczorem odbył się w Warszawie obchód 74-jej rocznicy Powstania Styczniowego.

Na Placu Marszałka Piłsudskiego ustawili się liczne poczty sztandarowe organizacji b. wojskowych zrzeszonych w Federacji P.Z.O.O. oraz kompanie mundurów Związku Rezerwistów i Związku Strzeleckiego. Liczna delegacja weteranów powstańców

1863 r. złożyła wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza.

Wszyscy zebrani na placu oddali hołd uczestnikom walk o Niepodległość roku 1863.

Z Placu Marszałka Piłsudskiego zgromadzeni udali się pochodem pod Krzyż Romualda Trąguttę, gdzie do zebranych wygłosił przemówienie poseł Jan Walewski, sekretarz generalny Federacji P.Z.O.O. o znaczeniu Powstania Stycz-

Z hiszpańskiego frontu walki

AVILA. Specjalny wysłannik agencji Havasa donosi, że o wczorajszej ofensywie w kierunku Las Rosas na prawe skrzydło gen. Mola na wszystkich odcinkach frontu madryckiego panuje spokój.

Na północ od miasta uniwersyteckiego i w okolicach Moncloa daje się słyszeć rzadka strzelanina. Wioski Majadahonda i Las Rosas są całkowicie zniszczone.

GIBRALTAR. Gwałtowna kanonada, której odgłosy słyszane były wczoraj rano, zdaje się potwierdzać, iż wielka bitwa toczy się w okolicy Marbella i Estepona. Posiłki, przeznaczone na odcinek Marbella, wyładowały wczoraj rano w Algeiras.

Posiłki te przybyły z Ma-

rocka na statku transportowym, który przeplynał przez cieśninę bez żadnej eskorty. W cieśninie nie zaobserwowano żadnego okrętu powstańczego od chwili podjęcia ofensywy na odcinku Estepona-Marbella.

SALAMANCA. Komunikat powstańczy donosi: Wojska powstańcze zdobyły na froncie madryckim 5 duże czołgi francuskie, starej konstrukcji, przebywające w godzinę 15 do 20 km. Czołgi te dostarczone zostały wojskom rządowym przez Sowiety.

Samoloty powstańcze bombardowały wojskowe koncentracje rządowe w Valdemorillo, Villalba i Colado de Villalba. Wyrządzone straty materialne są bardzo znaczne

Gospodarka kolejowa w ogniu krytyki

Sejmowa komisja budżetowa ostro zaatakowała Min. Komunikacji

Wczoraj komisja budżetowa Sejmu rozpatrzyła budżet Ministerstwa Komunikacji. Jest to jeden z tych budżetów, który zawsze wywołuje żywą wymianę poglądów. Każdy bowiem styka się bezpośrednio z kolejami, Ministerstwu temu podlegają drogi, sprawa motoryzacji i wiele innych bolączek.

Wczorajsza rozprawa wywołała wiele bardzo krytycznych momentów. Już sprawozdanie pos. Sikorskiego zawierało wiele gorzkich słów, jakkolwiek nie brakło pigulek ośladzających tę ostrą dawkę.

W dyskusji podnoszono nieodmagania i bolączki, przede wszystkim bezpieczeństwo. Nie da się zaprzeczyć, że stan bezpieczeństwa w ostatnim czasie pogorszył się znacznie. Ciągłe notuje się katastrofy, bądź to z przebiegiem śmiertelnym, bądź tylko powodujące straty materialne.

Są to zjawiska niepokojące i wskazujące na konieczność szybkich i radykalnych zmian.

Min. Ulrych zabrał głos bezpośrednio po referacie, wygłaszając obszernie przemówienie. Był to referat sprawozdawczy o działalności Ministerstwa Komunikacji. Omówił więc wszystkie działy, wyliczając skrupulatnie wszystko co zbudowano w ostatnim roku, wspominał o dalszych potrzebach, wskazując równocześnie na brak środków do przeprowadzenia wielkich planów.

To wielkie sprawozdanie nie wniosło jednak nic nowego. Zadowolone min. Ulrycha nie pokrywa się z poglądami znanej większości społeczeń-

stwa. Każdy z nas widzi, że braki są olbrzymie, że tempo poprawy, które bezsprzecznie istnieje, jest zbyt powolne.

Sprawozdawca pos. Sikorski wskazuje na wstępie, że zły stan komunikacji w Polsce hamuje rozwój życia gospodarczego. Na cele komunikacyjne wydaje u nas obywatel rocznie 6 zł., podczas gdy w Ameryce 1.000 zł. Dochód kolei jest zbyt nikły, w stosunku do sieci kolejowej. Taryfy kolejowe są niezmierzenie powolne.

Istnieje u nas olbrzymia ilość ulgowych biletów, różnych przywilejów, co się odbija niekorzystnie na płaconych za normalne bilety.

Według bilansu z 30 grudnia 1935 r. majątek kolei wyniósł 8 i pół miliarda złotych, a obroty zaledwie 852 mil. zł. Stosunek więc obrotu do wartości majątku wyniósł 1:10, a powinien wynosić co najmniej 50 proc.

Dochód z przywozu obniżył się mimo wzrostu przywozów. Na 18 milionów podróży z normalnymi biletami przypada 126 milionów z biletami ulgowymi.

Przechodząc do gospodarki materialnej, pos. Sikorski nie szczędzi gorzkich uwag. Podnosi więc, że kolej płaciła więcej za węgiel aniżeli poprzednio, że rozdział kontyngentów jest błędny.

Podobnie rzecz ma się z podkładami. Odnosi się wrażenie, że P. K. P. prowadzi politykę podtrzymywania cen i nie walczy o tańszy materiał.

Również sprawa naprawy taboru została źle postawiona. I tak np. firma Cegielski rozbudowała fabrykę do monta-

wania taboru, a tymczasem na prawę taboru wykonuje się nie w Polsce, ale w Gdańsku.

Umowa w sprawie przyrzędu angielskiego „Pyram”, która miała dać oszczędności w zużyciu węgla nasuwa poważne zastrzeżenia. Okazuje się bowiem, że po zastosowaniu tego przyrzędu spala się więcej, aniżeli i bez niego.

Z kolei referent przechodzi do zagadnienia drogowego. Po w nno się u nas wydawać na ten cel 250 milionów zł. Bez drogi nie ma dobrobytu, nie ma motoryzacji.

W Ameryce wypada jeden samochód na 5 mieszkańców, u nas zaś na 1.281. Referent wskazuje na konieczność szybkich zmian na tym odcinku.

Następnie omawia sprawę regulacji rzek oraz wskazuje na stały rozwój komunikacji lotniczej.

Po przemówieniu referenta, zarządził przerwę, po której Minister Komunikacji zabrał powtórnie głos, udzielając wyjaśnienia w sprawie zamrożonych należności w Niemczech.

Min. Ulrych oświadcza, że sprawa jest na najlepszej drodze. Dzięki powołaniu specjalnej komisji część sumy zo-

stała już spłacona gotówką, część papierami wartościowymi, inna wreszcie część przez zamówienia towarowe.

Na uwagę zasługuje podkreślenie min. Ulrycha odnośnie do stanu bezpieczeństwa na kolejach.

Minister daje zestawienie statystyczne za okres 10 lat w Polsce oraz dane statystyczne z innych państw, z których wynika, że u nas stan bezpieczeństwa ulega ciąglej poprawie. Oczywiście, że nieszczęśliwe wypadki zdarzają się wszędzie.

Min. Ulrych mówi, że katastrofa w Mysłowicach była największą, jaka się wydarzyła w kolejnictwie polskim.

Omawiając dochody i rozchody P. K. P., minister oświadcza, że przystąpi niebawem do rewizji taryf zarówno osobowej jak i towarowej. Za powiada więc cofnięcie szeregu ulg dotychczas stosowanych.

Pos. Starzak krytykował ostro politykę personalną, a przechodząc do ostatnich katastrof oświadczył, że należy ustalić porządek winy. A więc naprzód idą urządzenia,

sprzęt, po tym oszczędności, a dopiero później ludzie. Niestety u nas odwraca się ten porządek i naprzód wini się ludzi.

Inni mówcy wypowiadali się przeciw podwyżce taryfy towarowej, wszyscy natomiast zgadzali się z wywodami Ministra, że potrzeba odnowić tabor kolejowy.

Omawiano również ciężkie położenie kolejarzy. Wskazywano, że niektórzy są przepracowani. I tak np. w węźle warszawskim w okresie letnim pracuje się po 16 do 18 godzin na dobę. Inni muszą nieraz 4 godziny dojeżdżać do miejsca pracy.

Kolejarz winien mieć zapewniony byt i nie podlegać ciągłym przeniesieniom. O tym, że kolejarz polski stoi na wysokim poziomie, że ma poczucie odpowiedzialności, że pracuje ofiarnie, świadczą i słowa min. Ulrycha pełne uznania pod adresem pracowników P. K. P.

Po zakończeniu dyskusji budżet przyjęto w przedłożeniu rządowym. Dzisiaj komisja obradować będzie nad budżetem Ministerstwa Oświecenia Publicznego.

Walki rozgorzały w Abisynii

Ras Desta na czele wojsk partyzanckich

Triumfalne zapewnienia rządu włoskiego, że cała Abisynia została ostatecznie opanowana i że w kraju podbitym panuje spokój, okazały się nie prawdziwe. Doniesienia o trzymanym z Abisynii dowodzą, że rozgorzały tam na nowo

walki partyzanckie.

W południowych prowincjach Abisynii pojawiły się uzbrojone oddziały etiopskie, którymi dowodzi ras Desta. Oddziały te liczą ponad 10 tysięcy uzbrojonych i dobrze technicznie wykwapowanych żołnierzy. Władze włoskie uciekły z terenów objętych działaniami oddziałów partyzanckich.

Przeciwko wojskom rasa Desty wyruszył sam wielokrotny Abisynii, marszałek Graziani, na czele silnych oddziałów. Kwatery główna marszałka Graziani została urządzona koło miejscowości Alata na abisyńskim pojezierzu.

Marszałek Graziani planuje wykonanie szerokiego manewru okrążającego abisyńskie oddziały partyzanckie.

Wiadomości o wznowieniu walk wywołały wzburzenie

we włoskiej opinii publicznej, która operacje wojenne w Abisynii uważała już za ostatecznie skończone.

Jak się okazuje, na wezwanie rasa Desty zgłosili się pod sztandary abisyńskie także tacy wojownicy, którzy już formalnie poddali się zdobywcom włoskim, a teraz podnieśli broń przeciw okupantom.

Ras Desta uważany jest przez Włochów za ostatniego dowódcę etiopskiego, którego nazwisko pociągające może wiele szeregów do szeregów partyzanckich...

Prasa włoska zapowiada, że rasa Desta i jego żołnierze nie mogą spodziewać się żadnego łaskawego przyjęcia ze strony włoskiej. Groźby te świadczą najlepiej, jakim ciosem dla Włoch stały się nowe walki o wolność Abisynii.

Warszawa w szponach grypy

chorują przeważnie warstwy najuboższe

Epidemia grypy szerzy się w Warszawie w sposób zastraszający. Nie ma prawie rodziny, w której nie leżałby ktoś powalony tą bardzo niebezpieczną w swych skutkach chorobą.

Na ulicy słyszy się również tylko o grypie:

— U nas w biurze połowy urzędników nie ma — mówi jakiś przechodzień do swego towarzysza. — Pracy mamy dlatego zatrzesienie. A ci, którzy pracują, też walczą z chorobą resztkami sił.

Powiedzenie:

„Uważaj, żebyś się nie zagrypił” stało się przysłowiem dnia, powtarzanym na każdym kroku.

Szczególnie ciężką pracę mają obecnie lekarze Ubezpieczalni, którzy odwiedzają chorych od wczesnego ranka aż do północy, mając po kilku zastępców.

— Jaki charakter ma obecnie grypa? — zapytujemy jednego z lekarzy wizytujących.

— Przebieg jej na razie jest bardzo łagodny, spodziewamy się jednak, że nastąpi dalsze natężenie choroby przy jednoczesnym pogorszeniu przebiegu. Mrozy obecnie panujące przyczyniają się do tego w dużej mierze. Na ogół jednak gorączka chorych jest niska i w większości wypadków waha się w granicach 37 do 38 stopni.

— Czy wypadki śmiertelne zostały dotychczas notowane?

— Owszem, mieliśmy kilka złośliwych wypadków, zakończonych śmiercią, ale te dotyczyły wyłącznie ludzi starszych o bardziej już osłabionych organizmach.

Szczególne dramatycznie przedstawia się epidemia grypy wśród najuboższych mieszkańców Warszawy. Tu chorują całe rodziny, a ciasnota mieszkań powoduje bardzo liczne zakażenia i komplikacje.

Chorzy podnoszą się z łóżek natychmiast po wyrównaniu się temperatury, a przez to narażają się na najczęstsze w grypie powikłania, kończące się często zapaleniem płuc i zapaleniem ucha.

Miejska Służba Zdrowia informuje nas, iż wypadki zakażeń w Warszawie są tak częste, iż zaangażowano dodatkowo lekarzy, gdyż stały personel lekarski w Ośrodkach Zdrowia i w Stacjach Opieki nie może podjąć wszelkim zgłoszeniom.

— I co jest głównym powodem zachorowań na grypę? — pytamy inspektora Miejskiej Służby Zdrowia.

— W pierwszej mierze niedostatek i złe odżywianie się. Organizm staje się mało odporny i nie potrafi zwalczać zarazków chorobowych. Stąd też większość chorych na grypę stanowią rzesze ludności ubogiej.

— Czy grypa jest chorobą bardzo zakaźną? — pytamy.

— Owszem. I może dlatego właśnie, że obecny przebieg grypy jest spokojny ludzie nie troszczą się zbyt wiele o swoje zdrowie i nie stosują się do wyznaczanych przez nas wskazań sanitarnych. A przecież wystarczy, żeby w czasie rozmowy padła na wargi zdrowego człowieka ślina zagrożonego chorobą, aby nastąpiło zakażenie. W taki sam sposób zakażać się nawet można przez proste podanie ręki, przenosząc następnie zarazek grypy do jamy ustnej.

— Czy wypadki grypy rejestrowane są w wykazach chorób zakaźnych?

— Właśnie, że nie. Rozporządzenie o obowiązku rejestracji ukazało się dopiero w bieżącym tygodniu, ale nie przeszło jeszcze w życie w takim zakresie, żeby dostarczyć materiału statystycznego.

Grypa panująca w Polsce nie jest bynajmniej epidemią lokalną. Cały świat cierpi w chwili obecnej na grypę, która szczególnie groźny przebieg ma w Anglii. Jak nam donoszą, do dnia 15 b. m. zmarło w Anglii na grypę około tysiąca osób.

Ze ten przebieg grypy angielskiej jest istotnie zaskakujący, poświadczyć może najlepiej fakt, że do Warszawy nie przysyłają szeregu pism angielskich, zastępując je zatrważającymi listami, iż wskutek choroby całego personelu redakcyjnego i administracyjnego przerywają wysyłkę pism

Dwa samochody w płomieniach

Trzech pasażerów spłonęło żywcem

PARYŻ. W pobliżu Bordeaux najeżdżały na siebie wczoraj wieczorem w pełnym biegu dwa samochody ciężarowe. Skutkiem zderzenia oba

wozy stanęły w płomieniach. Dwie osoby, jadące w jednym z samochodów, odniosły ciężkie rany, natomiast 3 pasażerów drugiego wozu zginęło w ogniu.

Wisła zamarzła pod Tczewem

Minionej nocy Wisła pokryła się lodami pod Tczewem. W ten sposób główna rzeka Polski zamarzła na całej przestrzeni z wyjątkiem ostatnich kilo-

metrów w dolnym biegu. Powłoka lodowa na Wiśle grubieje z każdym dniem. Pod Zawichostem lody wynoszą 20 cm., pod Warszawą 17 cm.

Zemsta robotnika rolnego

55-letni wódz Gorlikowski, kierujący majątkiem ziemskim w Stanisławie pod Tczewem, w niezwykle brutalny sposób traktował swych robotników, którzy szeroko nienawidzili.

27 czerwca ubiegłego roku podczas przewracania konieży w polu Gorlikowski sprokował robotnika Pallascha.

Ten ostatni w obawie, że wódz użyje broni, rzucił się na niego z widłami i zadał Gorlikowskiemu 15 ciężkich ran w głowę.

Pobicie to znalazło swe zakończenie w sądzie. Sąd Okręgowy w Starogardzie na sesji wyjazdowej w Tczewie skazał Pallascha na rok bezwzględnej więzienia.

4-letnia księżniczka Maria Luiza, córka króla Bułgarii, Bożycy, rozmawia swobodnie po włosku, niemiecku, angielsku, francusku i bułgarsku.

Tajemnica śmierci sędziego Prince

PARYŻ. Zarządzeniem władz sądowych zamknięta została ostatecznie słynna sprawa sędziego Prince, przewodniczącego sądu paryskiego, któremu podlegały dochodzenia, prowadzone w sensacyjnej aferze Stawiskiego.

Sędzia Prince, który zginął tragiczną śmiercią pod kołami pociągu w niewyjaśnionych do tychczas okolicznościach, był przez część opinii paryskiej uważany za ofiarę kampanii prasy prawicowej, której akcja popchnęła go do samobójstwa.

Druga część społeczeństwa uważała, iż padł on ofiarą morderstwa inspirowanego przez wysoko postawionych współpracowników w aferze Stawiskiego.

Obecnie orzeczeniem sądu cała sprawa zostaje zamknięta i umorzone prowadzone dotychczas dochodzenie przeciw nieznanemu mordercy. Orzeczenie sądu może być interpretowane jako przychylenie się władz do tezy samobójstwa sędziego Prince.

Czytanie

„ŻYCIĘ KOBIECE”
Cena 20 groszy

Petycje urzędników do Sejmu o zniesienie nadzwyczajnego podatku

W związku z wnioskiem złożonym do łaski marszałkowskiej w sprawie zmiany ustawy skarbowej w części dotyczącej prolongaty nadzwyczajnego podatku od uposażeń pracowników państwowych na rok 1937/38, napływać zaczęły masowe petycje

organizacji urzędniczych popierające ten wniosek.

Z całego kraju nadeszło do Sejmu 8000 depesz związków urzędniczych o uchylenie podatku w stosunku do uposażeń wynoszących mniej niż 400 zł. miesięcznie.

Proces Caza-Mackiewicz

Wydział 8-my karny Sądu Okręgowego w Warszawie wyznaczył na dzień 4-go lutego r. b. termin procesu p. o. s. Caza Mackiewicz przeciwko redaktorowi czasopisma „Front Robotniczy” Szurigowi.

W jednym z numerów wspomnianego czasopisma Szurig napisał, poruszając sprawę skazanego przez Sąd Apelacyjny w Wilnie Romana Bierackiego, że Mackiewicz jest człowiekiem, któremu nie warto nawet dać policzka, a najwyżej pluć w twarz.

Posel Cat Mackiewicz skarży Szuriga o zniesławienie. Strona oskarżona powołała

szereg świadków na potwierdzenie dowodu prawdy, że postępowanie Mackiewicz jest nielojalne i nieetyczne, wobec czego wysunięte przeciwko niemu zarzuty mają pełne usprawiedliwienie.

Narada francusko-angielska

GENEWA. — Koła francuskie informują, że w toku wczorajszej rozmowy m. n. Edena z min. Delbos, omawiano m. in. sprawę Aleksandrety, przy czym stanowisko min. Lúena w tej materii wywołało jak najlepsze wrażenie na delegacji francuskiej.

lan. Ponieważ miał jeszcze dużo czasu, wszedł więc z nią do frenologa, nie spodziewając się, że wizyta ta może pociągnąć za sobą tak nieoczekiwane rezultaty.

Jak tylko w prasie ukazało się zdjęcie księcia opuszczającego wraz z panią Allan mieszkanie frenologa, w prasie, jak i wśród szerokich rzesz ludności zaczęły krążyć plotki o jego wiarołomstwie, a książę otrzymywał stosy listów, których anonimowi autorzy zarzucali mu, że jego postępowanie nie jest godne członka królewskiej rodziny. Ton niektórych listów był wprost arogancki.

W ciągu ostatnich dni na dworze królewskim odbył się cały szereg narad, podczas

których zastanawiano się w jaki sposób podejrzenia, które przed kilku miesiącami, przed romantyczną abdykacją króla Edwarda VIII, nie mogłyby się zrodzić w umysłach Anglików. Przypuszczano się, że w związku z tymi plotkami książę Kentu opuści na pewien czas Anglię i pozostanie za granicą, aż do chwili gdy plotki, które godzą w honor całej rodziny królewskiej ucichną.

Na razie książę Kentu nie bierze udziału w życiu publicznym i rzekł się nawet wystąpić na tych ceremoniach publicznych, które obiecał zaszczyścić swą obecnością.

W czasie mrozów

Piec gazowy ogrzewa szybko sklepy, bura i mieszkania.

Gazownia Miejska sprzedaje piece ogrzewalne na dogodnych warunkach lub wypożycza za niską opłatą miesięczną.

Informacje:

Sklep Gazowni Miejskiej
ul. KREDYTOWA 3,
tel. 601-01.

Zdjęcie przedstawia Piusa XI-go, jeszcze jako Nuncjusza Apostolskiego w Polsce mgr. Achillesa Rattiego uczestniczącego w 1920 roku razem z Marszałkiem Józefem Piłsudskim na ówczesnym pl. Saskim w Warszawie w uroczystości obchodu rocznicy Powstania Styczniowego. Uroczystość ta odbyła się przed 17 laty w dniu 21 stycznia.

Ultimatum czynników wojsk. spowoduje rozwiązanie parlamentu japońskiego

TOKIO. — Agencja Domei donosi: Wczoraj o godz. 10 m. 30 rano czasu lokalnego zebrała się rada ministrów, w której wyniku postanowiono rozwiązać parlament z dniem 25 stycznia.

Oficjalnie komunikują, że rozwiązanie parlamentu nastąpiło na skutek ultimatum ze strony czynników wojskowych, które wyraziły opinię, że przeprowadzenie niezbędnych reform przy obecnym układzie sił politycznych w parlamencie jest niemożliwe.

Reuter donosi z Tokio, że decyzja o rozwiązaniu parlamentu podlega jeszcze za-

twierdzeniu rady ministrów, która została zwołana na dziś.

Wcześniejsze decyzje polityczne, które nie zamierzały ustąpić z zajętego

stanowiska, ponieważ sądziły, że konieczność skłonienia do przyjęcia budżetu wojskowego zmusiłaby ministra Wojny do pójscia na ustępstwa.

33 komunistów łotewskich stanie wkrótce przed sądem

RYGA. — Zakończono śledztwo w sprawie 37 komunistów aresztowanych na jesieni 1935 r. Głównym oskarżonym jest Andrzej Albele, wybitny komunist, kierujący ruchem komunistycznym na Łotwie.

Podczas dokonanych rewizji znaleziono tajną radiostację nadawczą z zasięgiem około 100 km., drukarnię, aparaty Morse'a, broń, wielkie ilości blankietów paszportowych, około stu podrobionych pieczętek urzędów policyjnych, książki wojskowe i paki literatury komunistycznej.

Wśród aresztowanych znajduje się prezes Komitetu Centralnego Związku Młodzieży Komunistycznej, który po specjalnym wykształceniu w Sowietach przyjechał do Łotwy.

Wszystcy oskarżeni posiadali duże kwoty pieniędzy. Z wizji nie odpowiada 19-tu, czterech uciekło zagranicę, pozostali są pod obserwacją policji.

Czytanie Nowego Sportowca

NASZE DZIECI

JAS: — Przysięgam ci, papo, że nie zapomnę nigdy o tym, żeś mnie wybił, zemszczę się później na twoich wnukach!

KAMFORNA
MIRACULUM
przeciw odmrożeniom!

RADIO

6.30 „Kiedy ranna”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Popołudniowy melodramat operetkowy (piły). 7.15 Dziennik polonijny. 7.25 „Parę informacji”. 7.30 Właścicielka melodji (piły). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 „Śpiewajmy piosenki”. 11.57 Sygnał czasu. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Skrzynka rolnicza”. 13.00—14.30 Przerwa. 14.30 Teatr Wyobraźni: słuchowisko dla dzieci młodzieży p. t. „Zima w lesie”. 15.00 Wadomości gospodarcze. 15.15 Koncert w wykonaniu Orkiestry P. R. 16.00 „Nasz program”. 16.10 „Życie kulturalne stolicy”. 16.15 Popołudniowa melodja. 17.00 Koncert solistów. 17.50 „Przegląd wydawnictw”. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 „Początki narciarstwa polskiego” — pogadanka. 18.20 Koncert rekimowy. 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą: „Wesoła wieczornica”. 19.30 „Przy wesołej herbacie” — wazanka melodji. 20.30 Nowości literackie. 21.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Przerwa. 21.45 Muzyka rozrywkowa z Torunu. 22.00 „Wesoła Syrena”. — Malżeństwo z ogłoszenia. 22.50—23.30 Muzyka taneczna.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Młody bojowiec Tadeusz Orliński, zwany Sokolem, z okazji wydania wojennego zastrzelił w Otwocku komisarza żandarmerii. Uciekając przed pościgiem, wpadł do willi pułkownika żandarmerii, Iwanowa. Tu ukryła się bojowniczka Tatiana, córka pułkownika. Matka Tatiany była Polką i marła przed dwoma laty. Tatiana zakochała się w wojowniku i wraz z nim uciekła z domu ojca.

Sokół pracował w fabryce papierosów Polakiewicz. Wśród robotników tej fabryki była młoda i ładna Jadwiga Izdebska, która skrycie kochała się w Orlińskim. Major Kazimierzak zwał się do siebie Jadwigę i usiłował ją zwiolnić. Dziewczyna jednak stawiała mu opór, uciekała, lecz w czasie szamotaniny z nim wypadła jej odepnuta, którą otrzymała od Sokola. Kazimierzak, chcąc się zemścić na dziewczynie, udał się do ochrany i Jadwiga Izdebska została aresztowana.

Podczas jednej z rozmów Tadeusz wyznał Tani, że przygotowuje zamach na pułkownika Iwanowa. Tania po dłuższej walce wewnętrznej nie mogła się jednak oprzeć temu, aby nie zawiadomić ojca. Wysłała więc anonimowy list do pułkownika, donosząc o zamachu, jaki rewolucjonści szykują na niego. W chwili gdy pułkownik otrzymał list, aresztowano w pobliżu willi w Otwocku jakiegoś bojownika z rewolwerem. Był nim Tadeusz.

Po aresztowaniu Tadeusza, postanowiła Tania pod wpływem wyrzutów sumienia dokonać sama własnoręcznie zamachu. Pewnego dziesiątego dnia wsiadła do dorozki i kazała się zawieźć do ratusza.

Tania przybyła do gabinetu swego ojca, by dokonać na nim zamachu, ale pułkownik odebrał jej rewolwer i zmusił do tego, by udała się z nim do Otwocka. Po drodze gdy jechała powozem zauważył ją doktor Dłuski.

Gdy Iwanow zmusił Tanię, by udała się z nim do Otwocka, a bojownicy podejrzewali ją o zdradę, Tadeusz po ucieczce z gmachu sądu, ukrył się w domu matki swego towarzysza, Piaseckiego, straconego przez Moskali.

Piasecka udała się do mieszkania Tani na Grochowie, ale tam powiedziano jej, że Tania już nie mieszka, wobec tego Tadeusz posłał ją z karteczką do doktora Dłuskiego. Tego dnia jeszcze zjawił się w mieszkaniu Piaseckiej jako wysłannik bojowników kolejarz Pawlak, który opowiedział mu o zdradzie Tani. Tadeusz polecił natychmiast Pawlakowi zawiadomić kogoś z wybitnych bojowników, by przybyli do niego w pilnej sprawie.

Zbliżył się termin rozprawy sądowej przeciw Jadzi Izdebskiej. Sprawa odbyła się w sądzie wojсковym, gdzie zjawił się Kazimierzak i pułkownik Iwanow, obciążając oskarżoną, przypisując jej ożywiającą działalność bojowniczką. Obronca, któremu przewodniczący sądu utrudniał pracę, rzekł się obrony. Głos zabrała Jadzia, by powiedzieć swe ostatnie słowo.

Jadzia została skazana na śmierć. Do jej celi przybyło kilku wywiadców, którzy usiłowali jeszcze przekonać ją, by wydała „swego kochanka Orlińskiego”. Ale na próżno. Jadzia była nieugięta.

A tymczasem Tania, więziona w willi przez swego ojca, czyniła wszystko, by uciec.

Tania uciekła z domu ojca i zjawiła się na rozprawie partyjnej w Warszawie. Podczas ucieczki zabiła Kazimierzaka, który zatrzymał ją w drodze do Celestynowa. Na sądzie partyjnym wysłuchano wyjaśnień Tani i kazano jej zgłosić się za dwa tygodnie po decyzję, która ma nastąpić po stwierdzeniu jej prawdomówności.

— Tu kancelaria gubernatora Skallona!

Na posiedzeniu komitetu bojowego postanowiono za wszelką cenę uratować Jadwigę Izdebską, skazaną na śmierć. Iwanow otrzymał polecenie telefoniczne z kancelarii general-gubernatora Skallona, by dopuścić do celi skazanej księżkę, gdyż Izdebska wyraziła chęć spowiedzi.

Ksiądz zgłosił się do kancelarii Iwanowa, gdzie pułkownik udzielił mu dokładnych instrukcji oraz dał mu pismo polecające go macieownikowi więzienia.

Po odejściu księdza zatelefonował Iwanow do kancelarii Pawlika.

— Halo! Czy to wicedyrektor Maciulewicz? Tu mówi pułkownik Iwanow. Na podstawie rozporządzenia kancelarii general-gubernatora, przybędzie za chwilę do więziarki Jadwigi Izdebskiej, — tak Jadwiga Izdebska, proszę powtórzyć, ta skazana na śmierć... zatem przybędzie tam ksiądz, by ją spowiadać, bo takie jest jej ostatnie życzenie... Widzi pan, ksiądz ten, to swój człowiek. Można od niego wiele rzeczy wydostać... polecił mi go Jęfre-mow, sekretarz kancelarii jego ekscelencji... Wprowadzić do jej celi... Zrewidować? nie, nie trzeba... powiadam przecież, że to swój człowiek... Już tam pojechał... Tak, w'em. Dałem mu list odręczny... Tak, rzymsko-katolicki... Niech zostanie jak najdłużej w celi. Im dłużej tym lepiej dla nas... Do widzenia.

Iwanow odłożył słuchawkę i oparł się o fotel. Zapalił cygaro i jakieś bezgraniczne zadowolenie ogarnęło jego ciało.

— Ten ksiądz nam wiele powie — puszczał kłęby dymu i spoglądał na żarzące się cygaro — że też przed tym nie wpadło mi do głowy, by podstawić księdza, dowiedziałbym się wielu rzeczy... Teraz trzeba będzie stale posyłać im księży... tylko że u licha te buntowszczyki nie wierzą. Nawet wtedy, gdy się ich prowadzi na szubienicę nie dopuszczają do siebie księdza. A jednak trzeba spróbować...

Jadwiga przyzwyczaiła się do myśli, że wkrótce umrze. Zrezygnowała z życia, chociaż nie raz pra-

gnęła jeszcze spojrzeć na zieleni ogrodu Saskiego, gdzie każdej niedzieli spacerowała... Chciała nie raz jeszcze spojrzeć w pełne wdzięku oczy Tadeusza Orlińskiego.

Teraz dopiero, po sprawie, po haniebnym wyroku, gdy się przekonała, jak potrafią kłamać bezczelnie carscy siepacze, zrozumiała wielką sprawę, o którą walczy Tadeusz i jego towarzysze. Gdyby raz tylko mogła jeszcze spojrzeć w jego oczy, gdyby raz tylko mogła usłyszeć słowa, że ją kocha, szłaby spokojnie na szubienicę i z ust jej wyrwałby się okrzyk:

— Niech żyje Wolna i Niepodległa Polska!

Teraz dopiero zrozumiała Jadwiga, że śmierć nie jest tak straszna, gdy człowiek ma świadomość tego, że umiera dla ideału. Teraz dopiero zrozumiała, dlaczego tylu bojowników o wolność szło na szubienicę z dumnie wzniesioną głową, ze śpiewem pieśni wolności.

Gdy siedziała w celi ze starą Stanisławą, opowiedziała jej wiele o walce bojowców, którzy szli ze spokojem na śmierć wiedząc, że swe życie składają na ołtarzu walki, na ołtarzu szczęścia i wolności przyszłych pokoleń.

— Zgodnie z pani życzeniem przybył tu ksiądz. Czy jest pani gotowa do spowiedzi?

Przed tym nie wiedziała Jadzia o tym wszystkim, nie rozumiała życia tych wielkich bohaterów.

Jej własne życie było tak szare, tak monotonne, tak ciekawe. Teraz, gdy znajduje się na progu śmierci — spojrzęła na wszystko innymi oczyma. A w chwili, gdy zjawił się pierwszy promień szczęścia i miłości — musi rozstać się z życiem.

Czemu los jest dla niej tak bezlitosny? Póki wierzyła, sądziła, że to kara Boska, a teraz napróżno oczekuje odpowiedzi na pytanie...

W samotnej celi rozmyślała o wszystkim. Jadzia usiłuje przypomnieć sobie czy kogoś skrzywdziła w życiu. Nie, nigdy nie miała wrogów, nikt się na nią nie gniewał, tylko brzydkie i starsze dziewczęta na fabryce spoglądały na nią wzrokiem pełnym zazdrości... Ale cóż ona zawiniła, że jest ładniejsza od nich?... O, wiele już się w życiu nacierpiła z powodu swej urody. Albowiem gdyby nie była młoda i ładna, ten łotr Kazimierzak napewno nie chciałby jej zwiabić do swego pokoju.

Nagle rozległ się zgrzyt klucza. Jadzia odruchowo zadrgała. Ilekroć słyszy zgrzyt klucza wydaje jej się, że ktoś przyszedł po nią, że już nadeszła ostatnia chwila jej życia.

Do celi weszła strażniczka i zapytała oschłym, oficjalnym głosem:

— Zgodnie z pani życzeniem przybył tu ksiądz. Czy jest pani gotowa do spowiedzi?

— Do spowiedzi?

Jadzia spogląda zdumionym wzrokiem na stra-

niczkę i nagle coś sobie przypomniała: Oto przed kilku dniami otrzymała walówkę. Walówka zawierała kilka bochenków chleba, cukier, masło i kiełbasę. Była bardzo wygłodzona, a gdy jadła kiełbasę natrafiła na kawałek papieru. Omal nie połknęła go przy jedzeniu.

Na grypsie jakaś ręka nakreśliła kilka niezrozumiałych słów:

„Spowiadaj się... Nie pytaj o nic”.

Zrozumiała, że ten gryps przesłano dla niej, ale nie rozumiała znaczenia tych słów. Co to wszystko oznacza?

Prawie co miesiąc otrzymywała paczki, nie wiedziała, kto to jej posyła.

Siostra zapewne umiera z głodu, brat jest tak samo jak ona we więzieniu, tylko Tadeusz mógł jej przysłać to jedzenie. „On to mógł napisać ten listek”.

Z zeznań Iwanowa na sprawie dowiedziała się, że jest na wolności, zapewne daje jej jakiś znak, A jednak nie mogła wciąż zrozumieć znaczenia tych słów.

Teraz, gdy oddziałowa weszła, rozmyślała Jadwiga o czymś innym, o swym ciężkim losie i zupełnie zapomniała o papierku, który znalazła w kiełbasie.

Ale pytanie strażniczki spowrotem wywołało w jej pamięci historię z papierkiem. Odrazu zorientowała się, że to pytanie odnosi się chyba do tajemniczego listu, jaki otrzymała. Powiedziała drżącym głosem:

— No, dobrze. Wobec tego gotowa jestem spowiadać się.

Strażniczka spoglądała na nią szyderczo.

— Co to, nagle stała się pani pobożniejsza?

— Zawsze byłam pobożna... — odpowiedziała Jadzia.

— Gdyby pani była pobożna, nie rzuciłaby pani bomb.

— Ja nigdy bomb nie rzuciłam.

— Takie niewiniątka z pani, a na śmierć panią skazali. Niewinni ludzie nie siedzą w więzieniu... — odpowiedziała strażniczka rozgniewana.

— A zatem będzie się pani spowiadać?

— Tak, — odpowiedziała cicho Jadzia.

— Ksiądz zaraz wejdzie, zostanie pani z nim sam na sam w celi... — powiedziała strażniczka z ironią w głosie. Może go pani uwieść.

Jadzia nie odpowiada na ten cyniczny żart strażniczki. Zresztą, jest teraz szalenie wzburzona i obawia się, by strażniczka nie poznała zmiany na jej twarzy.

— No niech to pani wyjdzie na dobre... — kpi wciąż strażniczka — ksiądz zaraz wejdzie.

Strażniczka zeszła do kancelarii, gdzie zameldowała naczelnikowi, że Jadzia Izdebska gotowa jest do spowiedzi.

— Z początku, — opowiada strażniczka wicedyrektorowi Maciulewiczowi — zdziwiła się jakoś bardzo, ale potem oświadczyła, że oczekuje księdza...

— Wprowadźcie księdza do celi skazanej Jadwigi Izdebskiej — rozkazał Maciulewicz, wskazując księdza, który siedział na krześle w kącie i spoglądał na ksiądzeczki do nabożeństwa.

Ksiądz wstał i spokojnym, majestatycznym krokiem udał się za strażniczką w stronę celi Jadwigi.

Po tym jak strażniczka wyszła z celi, została Jadzia sama. Usiadła jak skamieniała.

Różne myśli, przypuszczenia kotłowały w jej głowie.

Jedno było dla niej jasnym: że ten ksiądz nie jest księdzem, że to jakiś przebrany bojowiec, który w tak sprytny sposób przedostał się do więzienia.

Ale w jakim celu? Po to, by wraz z nią stąd uciec, po to, by ją stąd ratować?

Ale w jaki sposób? Jak się to może stać?

Jadzia czuła, że nadchodzi krytyczna chwila w jej życiu. Starła się uspokoić siebie: przecież nie ma do stracenia, a może odzyskać spowrotem swe życie.

We drzwiach rozległ się zgrzyt klucza. Jadzia zadrgała a jednak wysiłkiem woli zdołała się opamiętać.

Do celi wszedł ksiądz.

Dalszy ciąg nastąpi.

Kalendarz dnia

23
SIYCZEŃ

SOBOTA

Zaślubiny N. P. Marii, Klemen-
sa b. m., Raj-
munda.
Słowiański: War-
cisława.
Słońca wsch. 7.31
zach. 16.6.
Księżyc: wschód
12.33, zach. 4.45.

HISTORIA PODAJE

1440. Węgry ofiarują tron Wł.
Warneńczykowi.
1793. Data drugiego rozbioru Polski
1915. Legionści odpierają Rosjan
pod Rafajłową.
1919. Czesi zajmują zdradziecko Śl.
Cieszyński.
1920. Wyzwolenie Grudziądza.

PRZYSŁOWIA

„Lepiej swoje wszy rachować,
Aniżeli cudzy grosz pilnować”.

KTO NIE WIE, 2E:

Hiszpania ma 500 tys. kilom. kw.
(z wyspami Balearskimi), a 21 mi-
lionów ludności.

WESOŁE DROBIAZGI

Z przepisów kolejowych d. c.: Do
pociągu wsiada się przez drzwiczki
i wysiada się tą samą drogą. Cel
podróży wybiera sobie sam jadący.

Hylworna Pani używa wody hylworn

BLANC ET
NOIRGILOT
PARIS

Tłumaczenie snów

„Kuzynka”. List nadejście, lub papier
urzędowy. Będzie rozmowa ze starszą ko-
biętą. Niedomaganie w domu.
Czarna Zocha z Pawiej. Kłótnia cze-
ka Panią, albo bójkę. Ujrzy Pani dawnego zna-
jomego.
P. Pizata. Będzie kłopot w związku z
pracą. Nie ma wiadomości.
Kraśków, Karol. O loterii sen Pański nie
mówi. Będzie powodzenie pieniężne.
Dowie się Pan ciekawych rzeczy o znajo-
mej osobie.
Złamane życie S. G. Będzie zmiana w ro-
dzinie. Otrzyma Pani pieniądze. Daleka
i mila podróż będzie w przyszłości.
Ala z Kola 22. Wyjdzie Pani za mąż za
ukochanego. Rozrywka czeka Panią. Szczę-
śliwy dzień: niedziela.
P. Wiceknaż. Zechce Pani nadstąpić op-
s jakiegos z swych snów, a wówczas może
odpowiem na żelżone pytanie.
P. Irma 583X. Odpowiedz dla p. Wio-
senki tyczy się również Pani.

Humor

NIEZMORDOWANA.

— Ale też twoja żona jest
pracowita!
— Jeszcze jak! Wczoraj
przyszedłem do domu o trze-
ciej nad ranem, a ona stała
jeszcze ze szcztoką w ręku
przed drzwiami.

Na mafiej wokandzie...

Chory sąsiad

czyli

nowoczesna medycyna

(A. E.). Doktor M. wręczył
pani Kulaszkiej receptę.
— Łyżkę tego lekarstwa
niech pani daje mężowi co
dzień na czczo. Przed użyciem
dobrze rostrząsnąć.

Nazajutrz rano zbudził pana
Kulaszkiego jakiś hałas. O-
tworzył oczy i ujrzał zdziwio-
ny spór gromadkę sąsiadów.
— Coś pan chory, panie Ku-
lasiński?

— Nie powiem, że m chory,
ale mię w dolku czasem ścisła.
— W niedługim czasie bę-
dziesz pan zdrow jak ryba.
No, dalej go, chłopaki! Weź
pan za platfus, panie Teoś!

— A pan za drugi!
— Za głowę i w górę! O tak!
— Kopniaka w pierze krzy-
worol!
— Mocniej, panie Wincenty!
— Jeszcze g. raz!

Młody Annopol chce pracować

Opieka nad najmłodszym pokoleniem — koniecznością

Panująca na Annopolu na-
gminnie „choroba darmochy”,
podkreślana jest przez wszyst-
kie organizacje na tym terenie
pracujące, a mimo to nie ma
żadnych środków tak silnych,
które potrafiłyby mieszkań-
ców schroniska z choroby tej
uleczyć.

— Rozdawaliśmy w swoim
czasie odzież dla Annopoli —
opowiada nam na przykład
ks. dr. Olszewski. — Nie zale-
nie od tego, że wydawaliśmy
na miejscu w barakach, tysią-
ce ludzi obiegali „Caritas”, le-
gitymując się najsłabszą
nędzą. Brali wszystko co było
im potrzebne, albo i nie po-
trzebne, byle tylko brać.

Rzecz prosta, że musiało
przy tej okazji dochodzić do
najbardziej perfidnych nadu-
żyć. Opowiem panu tylko je-
den obrazek: Przychodzi do
mnie zniszczony człowiek, o-
dziany w spodnie tylko i kami-
zelkę. Było wtedy już bardzo
zimno i widok tego nędzarza
sprawiał wrażenie bardzo
przykre.

— Gdzież pan ma ubranie?

— Zapytałem nieszczęśliwego.

— Wszystko wyniszczone,
proszę księdza. Nic nam nie
pozostało. Od czasu jak spro-
wadziliśmy się na Annopol
wszystko straciliśmy. To tyl-
ko, proszę księdza łaskawego,
co na mnie zostało. Ani ko-
szuli, ani marynarki, ani kapo-
ty żadnej..

Jakież serce nie zmięknęło
na ten widok. Nie wdając się
więc w dalsze rozmowy z bied-
niakiem zaprowadziliśmy go do
magazynu, wybraliśmy mu naj-
lepszą odzież, za co otrzymali-
śmy naturalnie niezwykle
szczerze podziękowania, nie-
malże łzami w oczach poparte.

Tak się jednak złożyło, że
zaraz w chwilę po tym musia-
łem wyjść z „Caritasu”. I led-
wie zeszedłem na dół, oczom
moim przedstawił się widok
następujący: Obdarowany
przed chwilą nędzarz odbierał
właśnie z rąk syna swoje wła-
sne, zupełnie przyzwoite ubra-
nie, które celowo zdjął, aby
wzbudzić litość i uzyskać dar-
mową odzież.

— Naturalnie przytrzymał
go ksiądz doktor? — pytamy.

— Ale skądże! Jak mnie

tylko zobaczył, uciekł aż się za
nim zakurzył! Otrzymał ubra-
nie po tym sprzedał zapew-
ne na wódkę..

— Czy ksiądz doktor twier-
dzi — pytamy — że cały An-
nopol jest taki zgangrenowa-
ny?

— Broń Boże! Przeciwnie,
twierdzą, że istnieje na Anno-
polu cała masa bardzo uczci-
wych i solidnych rodzin i nad
tymi właśnie roztoczyćby na-
leżało całkowitą opiekę prze-
zwolnienie ich ze złego wpły-
wu otoczenia.

Szczególnie dużo uczciwych
ludzi spotykałem wśród mło-

dzieży baraków annopolskich.
Miałem nawet wypadki, że
zgłaszali się do mnie młodzi
chłopcy z propozycją urucho-
mienia dla nich czegoś w ro-
dzaju kooperatywy pracy, w
której otrzymaliby roboty a-
kordowe, a wykonywali je wła-
snymi siłami. Pozatym na
przykład wiem doskonale, że
z największą chęcią garną się
oni do pracy. Miałem kilka
wypadków, że przy kopal-
niach rowów pracowali na a-
kord chłopcy pozbawieni obu-
wia. Wyobraża pan sobie jak
w takich warunkach można
pracować. I z tych właśnie

względów Związek „Caritas”
cały swój wysiłek pomocy
skierował na młodzież.

Na tym miejscu podkreślić
należy, iż własnymi siłami
wybudował „Caritas” na An-
nopolu dom pracy dla mło-
dzieży. Dom ten jest już ukoń-
czony i w lutym nastąpi jego
poświęcenie. Urządzone tam
będą wszelkiego rodzaju war-
sztaty rzemieślnicze, w której
młodzież z baraków znajdzie
albo zatrudnienie, albo uczyć
się będzie mogła pracy, aby
móc potem zacząć godziwe ży-
cie i zerwać z tradycją wiecz-
nej żebraniiny.

Największy skąpiec świata

padł ofiarą krachu bankowego

Na skutek procesu spadko-
wego opinia publiczna Amery-
ki znów zainteresowała się
Russellem Sage, który cieszył
się smutną sławą najsłabsze-
go człowieka świata.

W ostatnich latach Russel
Sage żył w całkowitym odoso-
bieniu i opinia o nim zapom-
niała.

Do czterdziestego roku ży-
cia Russel Sage był w wielkiej
biedzie. Zaczął swą karierę
w sklepie braa jako zwykły
sprzedawca, następnie był pra-
cownikiem w wielkim domu to-
warowym, a w końcu współ-
właścicielem małego sklepiku.

Pewnego dnia Sage zaożył
ze swych skromnych fundu-
szów dom bankowy i po kilku
latach stał się już posiadaczem
kilku milionów dolarów. W ja-
ki sposób dorobił się tak wiel-
kiego mienia, pozostaje po-
dziś dziełem tajemnicą.

Zamach dokonany na niego
w jego banku na Walstreet
zwrócił na niego powszechną
uwagę.

Russel przyjmował w swym
gabiniecie klienta Laidlaw.
Nagle otworzyły się drzwi i do
pokoju wpadł jakiś obłąkany,
który trzymał w ręku blaszan-
kę. Zażądał od bankiera
100.000 dolarów i groził, że je-
śli nie otrzyma pieniędzy, rzu-
ci na niego blaszankę, zawiera-
jącą dynamit.

Russel nie przeraził się gro-
zy i oświadczył, że nie da mu
ani jednego centa. Wówczas
obłąkany wprowadził w czyn
swą pogrozkę i rzucił blaszan-
kę. W tej samej chwili roz-
legł się straszny huk. Obłą-
kany i urzędnik bankowy zo-
stali rozerwani w kawałki,
Laidlaw, który stanął przed
bankierem, został ciężko ran-
ny, tylko Sage wyszedł bez
szwanku.

Laidlaw wróciwszy do zdro-
wia, zażądał od bankiera od-
szkodowania, ponieważ został
ranny w jego przedsiębior-
stwie. Skąpiec jednak nie za-
mierzał zadośćuczynić jego
żądaniu i odprawa oparła się
o sąd, który przyznał słusz-
ność wówdom Laidlaw i za-
sądził na jego korzyść 50000
dolarów.

Sage nie zamierzał poddać
się wyrokowi. Wniósł apelację
i sprawa zaczęła się wlec z jed-
nej instancji do drugiej, aż w
końcu Sage wygrał proces.
Laidlaw nie tylko że nie otrzy-
mał ani centa odszkodowania,
ale musiał jeszcze zapłacić
koszty sądowe.

Skąpstwo i nieubłaganie
Russella, którego mienie szaco-
wane wówczas na 20 milionów
dolarów, wywołało powszech-
ne oburzenie. Dzienniki po-
święcały osobie skąpca sążni-
ste artykuły, a w kabaretach i
na ulcach śpiewano sarka-
styczne piosenki.

Po sprawie Laidlaw opinia
zainteresowała się bliżej ży-
ciem prywatnym skąpca i
wówczas wyszło na jaw bar-
dzo wiele niezwykłych szcze-
gółów, dosadnie charakteryzu-
jących osobę milionera.

Sage od wielu lat nosił je-
den i ten sam garnitur i ka-
pelusz. Wyglądał jak żebrak
i gdy ktoś obcy spotykał go
na ulicy, tykał mu w dłoń
kilka centów. Powszechnie
dziwiono się tylko temu, że
skąpiec nie przyjmował jał-
mużny.

Każdego rana gdy Sage
szedł do banku, zatrzymywał

się przy kiosku ulicznego
sprzedawcy słodczy. Russel
pytał się o cenę każdego ga-
tunku cukierków i czekolady
w końcu kupował tabliczkę
czekolady, której opakowanie
było naruszone, lub która by-
ła brakowana.

Po wybraniu „odpowied-
niej” tabliczki milioner za-
jadł targował się ze sprze-
dawcą i zawsze wychodził
zwyćśko z „zapasów”.

Tuż przed jego bankiem
powtarzała się podobna scena.
Nabywał u sprzedawczyni ja-
błek dwa jabłka, które odzna-
czały się wyjątkowo niską
ceną.

Jego obiad był dość niezwy-
kły. O godzinie pierwszej go-
niec musiał mu podawać do
stołu kanapkę, której cena
nie powinna była przekraczać
10 centów. Na deser po tym
posiłku zjadał dwa jabłka i
tabliczkę czekolady.

Pewnego dnia tanie kanap-
ki były wyprzedane i gońiec
nabył droższą, która koszto-
wała 20 centów.

Russel Sage był oburzony
„rozrzutnością” gońca, ale mi-
mo to zjadł kanapkę z dużym
apetytem. Pod koniec tygo-
dnia, gdy wypłacał gońcowi
tygodniówkę, odliczył mu te
10 centów, które wydał na ka-
napkę.

W roku 1907 Russel Sage
padł ofiarą wielkiego krachu
bankowego, podczas którego
stracił połowę mienia. Zaraz
po tym wycofał się z życia
handlowego i żył w odoso-
bieniu aż do śmierci, które
niedawno nastąpiła.

Tajemnica skrzynki pocztowej

Pewien poseł konserwatyw-
ny w angielskim parlamencie

wniósł w tych dniach szcze-
gólną interpelację.

W ostatnich dniach na jed-
nej z ulic londyńskich zamie-
niono skrzynkę pocztową, któ-
ra w ciągu 28 lat spełniała
swą misję. Przy odświeżaniu
skrzynki zauważono w jed-
nym z kątów nagromadzone
listy, które od 25 lat tam le-
żały i które nigdy nie wypa-
dały ze skrzynki przy jej o-
próżnianiu. W zlepionym sto-
sie listów znajdowały się li-
sty handlowe, pośpieszne, mi-
łotne, fotografie i czeki. Poc-
ta dostarczyła powyższe listy
adresatom przeprasając ich
za „opóźnienie”.

Posel zapytał ministra poc-
ty, czy to był tylko wyjątko-
wy wypadek i czy czasem w
innych skrzynkach poczt-
owych nie są nagromadzone li-
sty.

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy Iksa z Czytelnikami

Unikać kłótni

P. RYSZARD z Włocławka dono-
si nam:

„W roku 1933 sprowadziliśmy się
na jedną z ulic i tam po pewnym
czasie poznałem dziewczynkę, któ-
rej było na imię H.

Pokochoiliśmy się wzajemnie. Po-
czątkowo przychodziło to nam z tru-
dnością, bo ona była nieśmiała i
wstydziała się przychodzić na umó-
wiony dzień, ale później, gdy się le-
piej znaliśmy, już wciąż przycho-
dziła.

Przyjaźniliśmy się ze sobą do
1936 roku, aż się pogniewaliśmy. By-
ła to nasza pierwsza miłość. Gdy się
pogniewaliśmy, już jej nie lubilem
i spotykałem się z drugimi. Ona
tymczasem wciąż opowiadała dzien-
czynom, że się ze mną widuje.

Dawałem jej spokój i czekałem koń-
ca. Teraz znów chciałbym z nią
się spotykać, ale się wstydzę do
niej podejść.

Proszę cie, kochany Redaktorze,
poradź co mam począć: czy mam z
nią wywać, czy z drugimi? Gdy mi
doradzisz, będę Ci wdzięczny aż do
śmierci.”

Doradzam stanowczo wrócić do
pierwszej miłości. Niech Pan się nie
wstydzi uczynić pierwszego kroku.
To weale Panu ujmie nie czyni,
przeciwnie, jako mężczyźnie Panu
to więcej wypada.

Więc śmiało naprzód i proszę już
teraz się nie gniewać o byle co. Kto
się lubi, ten się czubi, ale zrywać
nie powinien.

JAN DULINSKI

Agentka C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Heidenau nie mógł zasnąć. Spód podartych tapet wylazło robactwo i napastowało go. Złecierpliwiony wyskoczył z łóżka i usiadł na krześle zamierzając w tej pozycji spędzić resztę nocy. Nagle z przyległego pokoju, w którym mieszkali „staruszkowie”, dobiegł go szep. Zaintrygowany zbliżył się do drzwi i poczęł nadsłuchiwać. Po głosie poznał tych, których szukał, Annę Morette i Artura Jamesa.

W chwili gdy Heidenau namyślał się co ma uczynić, czy natychmiast zawiadomić o swym odkryciu Czełkę czy też czekać z tym do następnego dnia, otworzyły się drzwi i na progu stanęła kobieta w nocnej koszuli, trzymając coś ciemnego w ręce.

111.

Miedzy młotem a kowadłem

Heidenau instynktownie odskoczył w bok. Z błyskawiczną szybkością przemknęło mu bowiem przez myśl, że to jest jej straszny zamaskowany rewolwer!

Pomimo, że w pokoju panowały egipskie ciemności, rozpoznał ciemny przedmiot, wycelowany w niego. Od razu stało się dla niego jasne, że szpie-dzy, mający niezwykle wyrobione ucho, połapali się, iż ktoś podsłuchuje pod drzwiami.

I rzeczywiście Anna Morette i James usłyszeli podczas rozmowy lekki szmer i od razu nastawili ucha. Anna zeszła z łóżka i na końcach palców, jak kot, podkradła się pod drzwi. Usłyszała wyraźnie oddech ludzki, dobiegający z drugiej strony drzwi i od razu zrozumiała, że Heidenau podsłuchuje.

— Połapał się kim jesteśmy! — przemknęło jej przez myśl. — Należałoby go poczęstować cienką kulą z mego zamaskowanego, cichostrzelającego rewolweru.

Po porzuceniu się z Jamesem gwałtownie rozłożyła drzwi, wycelowawszy rewolwer w Heidenaua i pociągnęła za cyngiel. Rozległ się cichy trzask. Kula jednakże nie dosięgła celu, Heidenau bowiem odskoczył w porę.

Anna zauważyła jak Heidenau podskoczył do stołu. Jej byste oko przebiło gęste ciemności i dostrzegło lekko połyskujący nikel rewolweru, który Heidenau ujął w rękę. Jednym susem znalazła się przy nim i zanim Heidenau skierował rewolwer w jej stronę, Anna znalazła się już w jego posiadaniu, gdyż zręcznym uderzeniem wytrąciła go z drżącej ręki Heidenaua.

Nieoczekiwane spotkanie z Anną Morette oko w

oko silnie wstrząsnęło Heidenauem. Drżał cały. W pierwszych kilku chwilach nie zdawał sobie sprawy z tego, co czyni. W ciągu drobnego ułamka sekundy był jak gdyby pozbawiony przytomności. Z tego właśnie względu Annie Morette udało się z taką łatwością wytrącić rewolwer z ręki.

Scena ta rozegrała się w ciągu kilku sekund zaledwie. Tymczasem wbiegł do pokoju również i James i przekreślił kontakt elektryczny. Światło zalało pokój.

Przez chwilę Anna Morette i James stali naprzeciw Heidenau, w oświetlonym pokoju i przyglądali mu się w milczeniu. Heidenau był blady jak kreda i z przerażeniem spoglądał na swój rewolwer, znajdujący się w ręku Anna Morette.

Był rozbrojony! Zdawał sobie sprawę, że dwoje niebezpiecznych wrogów mogło go teraz z łatwością sprzątnąć ze świata i to tak cicho, że nikt by się o tym nawet nie dowiedział. Stara gospodyni mocno spała w swej alkowie. Prócz niej nie było nikogo, kto mógł być świadkiem tego, co się tu zaraz rozegra.

— Zdrajco! — syknęła przez zęby Anna Morette i wycelowawszy w Heidenaua swój zamaskowany rewolwer, jednocześnie podając Jamesowi wolną ręką broń Niemca.

Heidenau czuł, jak krew stygnie mu w żyłach. — Narobię takiej wrzawy, że oboje zginięcie wraz ze mną! — rzekł ostro, sądząc, że w ten sposób ocali życie.

— Mój zamaskowany rewolwer położy cię trupem, zanim psie, zdolasz wydobyć jeden dźwięk z gardła! — wykrzyknęła Anna Morette i już położyła palec na cynglu.

W tej samej chwili James ujął ją za rękę i krzyknął:

— Czekaj!

Anna obróciła twarz w jego stronę i obrzuciła go spojrzeniem pełnym gniewu i zdziwienia.

— Heidenau, proszę udać się do naszego pokoju — spokojnym tonem rzekł James i jednocześnie wycelowawszy rewolwer w Heidenaua.

Anna była oszołomiona tym niespodzianym obrotem sprawy. Co to jest? Czy James postradał zmysły?

Heidenau nie ruszył się z miejsca. Jego umysł pracował obecnie w gorączkowym napięciu. Wszystkie jego myśli były skoncentrowane nad jednym zagadnieniem. W jaki sposób można się

stąd wymknąć i zamknąć oboje szpiegów? Rozglądał się po pokoju i szukał jakiegoś wyjścia z sytuacji.

— Heidenau — odezwał się po raz drugi James głosem ostrym jak brzytwa — możemy pana tu, na miejscu, położyć trupem, pańskie życie wisi na włosku. Sądzę, że pan zdaje sobie sprawę z sytuacji, w jakiej się pan obecnie znajduje...

— Wy nie znajdujecie się w lepszej sytuacji ode mnie — ironicznie uśmiechnął się Heidenau.

— Tak, to prawda, ale pan dobrze wie, że pan będzie rozstrzelany przed nami. Jeśli nas schwytają, zostaniemy rozstrzelani dopiero jutro lub pojutrze, a zamaskowany rewolwer Anny Morette może pana położyć trupem tu na miejscu. Przy najbliższej próbie wszczęcia alarmu, lub ratowania się ucieczką, straci pan życie. Radzę więc panu udać się do naszego pokoju. Pragnę z panem pomówić, chcę wiedzieć co pana skłoniło do zdradzenia nas. Czy jest pan gotów wejść do naszego pokoju.

Heidenau jeszcze ciągle nie ruszał się z miejsca i nie wymawiał słowa. Znajdował się w sytuacji człowieka, który dostał się między młot a kowadło i który nie widzi dla siebie żadnego ratunku. Zdawał sobie jasno sprawę, że jeśli nie zadośćuczyni żądaniu Jamesa, zamaskowany rewolwer Anny Morette wystrzeli po raz drugi, ale tym razem już nie chybi. Oboje stali naprzeciw niego z nabitymi rewolwerami w ręku, a on był rozbrojony!

Udanie się do ich pokoju, równało się własnemu lwu w paszczę. Czy oszczędzą go? Tak, czy inaczej pozbawią go przecież życia. Należało z miejsca, jak najszybciej, znaleźć jakiś fortel, za pomocą którego można by było wywieść w pole!

— Jeśli odłożycie rewolwery, udam się do waszego pokoju i wyjaśnię, co mnie skłoniło do zdradzenia was, — oświadczył w końcu Heidenau.

— Daremne słowa, — odparła ostro Anna, — przecież dobrze wiesz, zdrajco, że nie uczynimy tego. Odpowiadaj, jesteś gotów zadośćuczynić żądaniu Jamesa, czy też nie? — wycelowawszy w niego swój zamaskowany rewolwer.

— Jestem gotów... — wykrztusił Heidenau i skierował się w stronę drzwi, wiodących do pokoju „staruszków”.

Anna Morette i James posuwali się w nieznaczonej odległości za nim, wycelowawszy w niego rewolwery.

— Postępujcie, jak tchórze — zauważył Heidenau. — Macie zamiar zastrzelić bezbronnego człowieka. Przecież nie jest to wielka sztuka!

— Wszyscy zdrajcy lubią prawie moralność... — ironicznie uśmiechnęła się Anna Morette. — Zresztą, może się czasem zdarzyć, że po odbytej rozmowie odstąpimy od tego zamiaru i uznamy zastrzelenie tego, który nas zdradził, za zbędne.

Heidenau, Anna Morette i James weszli do pokoju. James usiadł na przeciw Heidenau i nie zdejmując palca z cyngla naładowanego rewolweru skierowanego w Niemca, zapytał:

— Czy pan wiedział, że myśmisię tutaj znajdowali?

Ale zanim jeszcze Heidenau zdążył odpowiedzieć na to pytanie, u drzwi wejściowych rozległ się gwałtowny dzwonek...

Dalszy ciąg jutro.

JÓZEF BIAŁOSKÓRSKI

HISZPAŃSKA LEGIA CUDZOZIEMSKA

Ze wspomnień b. sierżanta

Legii Cudzoziemskiej w Maroku

52.

— Dopiero w Afryce, w Si-di-bel-Abes.

— To źle, chcielibyśmy już teraz napić się wina.

— Dostaniecie zaraz po pięć franków i będziecie mogli sobie kupić wina.

— To ma być — odezwał się jeden z nich. — Potrzeba nam co najmniej po piętnaście franków. Jeśli nam tyle nie dadzą, to koszulę sprzedam i kupię sobie wina, dyć muszę z honorem pożegnać Francję.

— Nie wolno wam teraz pić dużo wina — tłumaczyłem im.

— To w takim razie napije się pan z nami.

— Wybijcie to sobie z głowy — rzekłem i serdecznie ubawiony rozmową odszedłem, aby załatwić różne bieżące sprawy.

Jeszcze chodząc po ulicy, gdy przypomniałem sobie obu Ślązaków, rzycałem ze śmiechu, wywołując zdumienie przechodniów, którzy z podziwem patrzyli na żołnierza,

śmiejącego się do siebie. Po zaawianiu wszystkich spraw, wróciłem do biura. Moich Ślązków już tam nie było.

— Gdzie podzieli się ci Ślązacy — rekruci? — zapytałem sierżanta.

— Poszli na miasto. Kazałem im przyjść bezpośrednio na dworzec.

— Poszli pić — pomyślałem.

Przewidywania moje okazały się słuszne. Gdy o godzinie jedenastej wieczór przyszedłem na dworzec, wszyscy rekruci byli już tam zebrani. Wśród nich znajdowali się i obaj Górnoślązacy, upici w sztok i ledwie trzymający się na nogach. Byli w wesołym na stroju i na cały głos śpiewali śląskie pieśni.

Śpiewający rekruci wywołali powszechną ciekawość i wokół nas zbierał się coraz większy tłum cywilów. Mogło to grozić nieprzyjemnościami i kazałem im zamilknąć.

— Panie sierżancie, pozwól

nam choć jeszcze jedną piosenkę zaśpiewać.

— Nie wolno! — rzekłem surowo.

— Kiej tam nie wolno, jesteśmy dyć cywilami i nikt nie ma prawa nami rządzić.

— Od chwili podpisania kontraktu jesteście już żołnierzami!

Nie usłuchali jednak mego rozkazu i zaczęli śpiewać.

Zrobiłem zbiórkę i służbowym tonem rozkazałem im uspokoić się. Dopiero to poskutkowało.

Jeden trącił drugiego łokciem i rzekł szeptem:

— Pierunie, nie śpiewaj, bo on zły na nas i tam w Afryce nauczy nas rozumu.

Byłem zadowolony, że wreszcie mnie się zlekli i uspokoiłi się. Zaraz wsiedliśmy do pociągu i nazajutrz o szóstej rano byliśmy w Marsylii. Gdy zbliżaliśmy się do fortu przeznaczonego dla Legii Cudzoziemskiej, moi Górnoślązacy ujrzeli stojącego tam na warcie murzyna z Senegambii.

— Hanys, kaj my idziemy, — odezwał się jeden z nich — dyć tam same czarne?

— Kiedy my posłużymy w Legii, też zostaniemy czarni — uspokoił Hanys towarzysza. — Słońce w Afryce nas spali.

— Nie może być! — wykrzyknął Aloizy. — Jak jo przyja-

de na Śląsk moja Gietruda nie będzie mnie chciała.

W tej samej chwili brama fortu otworzyła się i obaj Górnoślązacy umilkli, z ciekawością czekając na dalszy bieg wypadków. Kazałem im stanąć w szeregu i pojedynczo wchodzić do kancelarii.

Przypadkowo w kancelarii urzędował sierżant Niemiec. Gdy weszli tam obaj nierozłączni towarzysze, Górnoślązacy, sierżant sprawdził ich papiery i stwierdził, że jeden pochodzi ze Ślązka, a drugi z Warszawy. Sierżant od razu zaczął mówić z nimi po niemiecku i oni odpowiadali mu biegle w tym języku.

Nagle sierżant zwrócił się do tego, który podawał się za warszawianina i zapytał:

— Przecież pochodzisz ze Ślązka, dlaczego w papierach masz podane, żeś warszawianin.

Górnoślązak nie wiedział co ma powiedzieć. Rzucił na mnie bezradne spojrzenie, blagając wzrokiem, abym wybawił go z kłopotliwej sytuacji.

Odezwałem się więc do sierżanta po francusku, opowiadając mu, że Ślązak widocznie coś zbroił w Francji i zaciągnął się do Legii pod fałszywym nazwiskiem.

Sierżant żartobliwie pogroził im palcem, uśmiechnął się i kazał im iść.

Nikt nie naliczył ilu w Legii służy żołnierz pod przybranym nazwiskiem. Nie wszyscy zmieniają nazwiska z tego względu, że mają coś na sumieniu. Czasami i inne powody ich do tego skłaniają. Pewnego razu wiozłem z Lille do Marsylii partię rekrutów. Ponieważ mieli tu czekać na komisję lekarską siedem dni, udałem się do innego miasta po drugą grupę rekrutów. W Lille pragnęło zaciągnąć się do Legii dwóch nierozłącznych przyjaciół. Jednego przyjęto, drugiego zaś komisja lekarska uznała za niezdolnego do służby wojskowej. Przyjaciele jednakże za żadną cenę nie chcieli się rozłączyć i wpadli na pomysłowy fortel: ten, którego przyjęto, wręczył swe papiery koledze, a sam udał się do drugiego miasta i po raz drugi zaciągnął się do Legii, podając znów swoje prawdziwe nazwisko. I tego ostatniego wiozłem właśnie do Marsylii.

W dwa dni później tuż przed samym wyjazdem do Afryki, odczytując listę rekrutów i patrząc, że figurują na niej dwa podobne nazwiska. Wywołałem obu rekrutów o tym samym nazwisku i zapytałem:

Dalszy ciąg jutro.

Frontem do Morza

KRONIKA KRAKOWA

Z Teatru im. J. Słowackiego.

Sobota: „Ależ to nie na serio“
L. Pirandello. Premiera z Pawłow-
ską, Modzelewskim, Biegańskim,
Opalińskim i Woźnikiem.

Co grają w kinach?

ADRIA: „Amerykańska awantura“.
ATLANTIC: „Mały lord“ i „Ada
to nie wypada“.
APOLLO: „Jak wam się podoba“.
BAGATELA: „Czerwony Sultán“
i rewia „Śpiewam dla Was“.
DOM ŻOŁNIERZA: „Złotowłose
brzdąc“.
PROMIEN: Szarża lekkiej brygady
SZTUKA: „Hotel Savoy 217“.
ŚWIT: „Papa się zeni“.
STELLA: „Burza nad Andami“.
II. „Kopciuszek“.
UCIECHA: „Sylwetki“.
WANDA: „Romeo i Julia“.

PROGRAM RADIOWY

KRAKÓW, godz. 7.25 Parę infor-
macji 7.30 Muzyka poranna z płyt.
12.03 Muzyka z płyt 12.50 Trybuna
młodych 13.30 Koncert życzeń. 15.15
Koncert reklamowy 15.30 Muzyka z
płyt 16 Pogadanka aktualna 16.10
Wiadomości z dnia 18.20 Muzyka lek-
ka 18.45 Program na dzień następny.

NOCNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Złotym Tygrysem,
Szczepańska 1, pod Aniołem Stró-
żem, Kościuszki 18, pod Temidą,
Długa 66, pod Barankiem, Mikołaj-
ska 4, Apteka Niebieska, Starowiś-
na 77,
Podgórze: Pod Orłem, pl. Zgody 18

Nabożeństwo z okazji rocznicy Powstania Styczniowego

W dniu 21 bm. o godzinie
9 tej rano odbyło się w koście-
le O. O. Reformatów uroczyste
nabożeństwo z okazji 74 ej roc-
nicy Powstania Styczniowego,
urządzone staraniem Pow. Koła
Inwalidów.

W nabożeństwie wzięli udział
wicewojewoda dr. Małaczyński,
prez. miasta dr. Kaplicki, sta-
rosta grodzki mgr. Wolaniecki,
oraz liczne delegacje stowarzy-
szeń i szkół.

Gdy **katar**
i **chrypka**

stosuje się

Pinomethyl

Cena flakonika 1.60

do nabycia we wszyst-
kich aptekach w Polsce

„Francja w r. 1937“

Począwszy od stycznia b. r.
rozgłośnią francuska „Radio Pa-
ris“, nadaje we wtorki o godz.
19.40 cykl pogadanek pod ogólnym
tytułem „Francja w roku
1937“. Pogadanki mają na celu
przedstawienie charakterystycz-
nego obrazu naszej epoki w po-
szczególnych dziedzinach życia
intelektualnego i społecznego.
Tytuły pierwszych trzech pogad-
anek są następujące: teatr, po-
wieść, poezja.

Sensacyjny proces 2 adwokatów krakowskich

Onegdaj w sądzie grodzkim w
Podgórzu przed sędzią dr. Krzy-
żanowskim stanęli jako oskarżeni
dwaj adwokaci krak., dr. Adler
i dr. Tatarczuk. Prokuratura os-
karżyła dr. Tatarczuka, że w
sprawie karnej odwoławczej pew-
nego klienta ubliżył sędziemu

Fischlerowi, zaś mec. dr. Adler
apelację taką podpisał.

Sąd skazał dr. Tatarczuka na
300 zł. grzywny, zaś dr. Adlera
na 150 zł. grzywny. Jako dele-
gat popierający oskarżenie wy-
stępował prok. dr. Jarosiński.

Dentysta rwał zęba podczas golenia

Onegdaj odbyła się rozprawa
przed sądem grodzkim w Kra-
kowie, którą prowadził sędzia
dr. Guzik, z powództwa Peisa-
cha S., przeciw dr. K. zapłatę
odszkodowania ponad 30.000 zł.
i renty.

Wedle twierdzeń pozwu w
kwietniu ub. r. zgłosił się do le-
karza dr. K. mały pacjent
celem wyrwania zęba. Dr. K. w
tym czasie przygotowywał się
do golenia. Założywszy kleszcze
urwał dr. K. koronę zęba, a że
dziąsło krwawiło nakazał mupłu-
kanie ust, sam zaś w czasie przer-
wy ostrzył żyletkę do golenia.
Po ukończeniu płukania, dr. K.
otarł kleszcze o ręcznik i przy-
tapił do rwania korzenia, a po
tej czynności pacjent zwrócił

uwagę, że w zębodole pozostała
część zęba. Dr. K. temu jednak
zaprzeczył i zlecił pacjentowi,
by „zjadł ćwiartkę gęsiny“, a bę-
dzie mu dobrze. Okazało się póź-
niej jednak że lekarz rzeczywi-
ście pozostawił część korzenia
w zębodole.

Przed tut. sądem grodzkim
słuchany był lekarz, poczem akta
odesłane zostały do Sądu okrę-
gowego w Tarnowie jako sądu
orzekającego.

Sprawa z uwagi na jej charak-
ter budzi olbrzymie zaintereso-
wanie.

Stronę powodową zastępuje
adw. mgr. Jakub Issler. Stronę
pozwaną zastępuje adw. dr. Sta-
niław Wittek.

Tajny proces w Krakowie

Stanisław Nowak, robotnik z
Grzębołowa spotkał w dniu 10
lipca ub. r. 16-letnią Genowefę
Maślankównę, w czasie zbierania
malin.

Pod pozorem oglądnięcia mie-
szkania zaprowadził ją do poko-
ju i tu przewrócił Maślankównę
na ziemię usiłując dokonać czy-
nu nierządowego, został jednak
spłoszony.

Za czyn ten stranał wczoraj
przed sądem okręgowym karnym
w Krakowie, który skazał No-
waka na 6 mies. więzienia, za-
wieszając mu karę na 2 lata.

Rozprawa odbywała się przy
drzwiach zamkniętych.

Rozprawie przewodniczył s. o.
dr. Konopka, osk. prok. dr. Du-
łęba, bronił adw. dr. Pozowski.

Przed procesem Doboszyńskiego

W kołach prawników, które
interesują się sprawą inż. Dobo-
szyńskiego, utrzymuje się prze-
świadczenie, że proces o najście
na Myślenice odbędzie się wkoń-
cu marca, a zatem za dwa mie-
siące.

Wydaje się jednak, że prze-
widowania te są mylne, ze wzglę-
du na olbrzymi materiał śledztwa

zawarty w kilkunastu tomach, a
przekraczający tysiąc stron ma-
szynopisu.

Materiał ten jest obecnie w
opracowaniu u prokuratora dra
Szypuły. W każdym razie spo-
dziewać się można, że proces
inż. Doboszyńskiego, wyznaczony
zostanie jeszcze przed wakacjami.

Kupiec krak. przegrał 10.000 zł.

Dowiadujemy się, że do Ot-
wocka przyjechał kupiec kra-
kowski J. B. na kurację i za-
mieszkał w jednym z tamtejszych
pensjonatów.

Podczas bytności w Otwocku
kupiec ów grał w karty i w

ciągu tygodnia przegrał przeszło
10.000 zł.

Stratą pieniędzy tak się prze-
jął, iż dostał ataku sercowego.

Lekarze dają słabą nadzieję
utrzymania chorego przy życiu.

Dramat miłosny pod Krakowem

Wczoraj koło godz. 18-tej 24-
letnia służąca Maria Wlazło po-
chodząca z Pisar pow. Chrza-
nów, a zamieszkała w Mydlni-
kach, przysła pod dom swego
narzeczonego, Józefa + odolskie-
go i w celu samobójczym wypila
większą ilość esencji octowej.

Wezwano Pogotowie ratunko-
we, którego lekarz po wypompo-

waniu żołądka przewiózł desper-
atkę do szpitala św. Łazarza w
Krakowie. Powodem rozpaczli-
wego kroku był zawód miłosny.

Przyjechał Jasnowidz Balsamos,
odgadujący cudze myśli, imię, wiek,
przyszłość, teraźniejszość, handel, lo-
teria, miłość — od 10—8 wieczór,
Kraków, Smoleńsk 15, m. 4.

Zniżka do kin: „Atlantic“, „Adria“, „Świt“ lub
„Bagatela“

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich“
Ważna tylko w dniu 23 stycznia 1937 r.

Pomyśleć...

...że dobry

aparat radiowy

nabyć już można na spłaty po

zł10 miesięcznie.

Sprzedajemy aparaty radiowe
znanej fabryki P. Z. T. przy-
mując Obligacje Pożyczek Pań-
stwowych po pełnym kursie
t. j. sto za sto, a resztę na
spłaty miesięczne.

Również wszelkie inne aparaty
radiowe nabyć można **NAJKO-
RZYSTNIEJ** w znanej, fachowej
firmie radiowej:

»ANTENA«

Kraków, ulica Starowiślna L. 1

TELEFON Nr. 178-77.

naprzeciw Głównej Poczty.

Dostawa własnym autem do
wszystkich miejscowości w oko-
licy Krakowa.

Bratobójca skazany na więzienie w Krakowie

Przed sądem okręgowym kar-
nym w Krakowie zasiadł wczoraj
na ławie oskarżonych Wincenty
Styczeń z Wołowic gm. Czer-
nichów. Według aktu oskarżenia
sprawa przedstawia się następu-
jąco: Styczeń znany był jako
awanturk i człowiek gwałtowny.
Od dłuższego czasu miał żal do
brata swego Władysława na tle
sporu majątkowego. Ojciec umie-
rając zapisał 6 morgów pola 6-
ciorgu swoim dzieciom oraz 1
mórg pola swej żonie swej żonie
73-letniej Marii. Wincenty Sty-
czeń, który nie chciał się zab-
rać do żadnej roboty, poczuł je-
szcze większą nienawiść do bra-
ta z chwilą, gdy matka zapisała

swój mórg pola Władysławowi
Mścił się na matce bijąc ją i ka-
tując. Matka uciekła z domu do
swej córki i tam mieszkała przez
9 miesięcy. Wincenty Styczeń
na usilne prośby skłonił matkę
do powrotu do swego domu.

Dnia 29 lutego ub. r. zacho-
rowała siostra Styczeńów i celem
odwiedzenia jej przyszedł brat
Władysław. W pewnym momen-
cie Wincenty rzucił się na bra-
ta zadając mu szereg ciosów no-
żem w pierś powodując śmierć.

Sąd skazał Styczenia na 7 lat
więzienia.

Rozprawie przewodniczył s. o.
dr. Zaliński, osk. prok. dr. Dulęba
bronił adw. dr. Markowicz.

Dwoje dzieci zaczadziło się na śmierć

Na ul. Lubomirskiego 9 we
Lwowie. zaczadziło się na śmierć
dwoje dzieci w wieku lat 2 i 4.
Były to dzieci Chmielaków, któ-
rzy wyszli z domu do pracy, po-
zostawiając dzieci bez opieki.

Szaleniec podpalił bóżnicę

Wczoraj o 2 w nocy przybył
do bóżnicy w Brzozowie chory
umysłowo Efraim Kundas z Łań-
cut i oblał naftą podłogę oraz
znajdujące się sprzęty.

Ogień zauważył miejscowy ra-
bin, który wszczął alarm i przy-
pomocy ludności żydowskiej po-
żar ugasił.

Arczbstwo studenta U.S.J. za pobicie posterunkowego

Jak się dowiadujemy, został
aresztowany w dniu wczorajszym
w Krakowie student IV. r. me-
dycyny U. J. Edward Stoch, pod
zarzutem, iż w stanie nietrzeź-
wym rzucił się na policjanta z
zamiarem pobicia go.

Zuchwałę świętokradztwo w pow. krakowskim

Wczoraj dokonano zuchwa'ego
świętokradztwa w Marcy Porębie
pow. wadowicki. Nieznani spraw-
cy dostali się do kościoła para-
fialnego, skąd skradli kilka zło-
tych kielichów, 2 puszki na ko-
munikanty oraz 2 srebrne lich-
tarze. Policja wszczęła pościg za
bezczelnymi świętokradcami.